

KRISTINESTAD
KRISTIINANKAUPUNKI

Kristiinankaupunki

KARHUSALMEN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS

PALAUTE JA VASTINEET, ALOITUSVAIHE (OAS)
18.3.2025

Liite kaavaselostukseen

Kristiinankaupunki

SISÄLLYSLUETTELO

1	Lausunnot	2
1.1	Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	2
1.2	Pohjanmaan liitto	3
1.3	Fingrid.....	4
1.4	Tukes.....	7
1.5	Pohjanmaan pelastuslaitos	8
1.6	Pohjanmaan museo	9
1.7	Sydbottens Natur och Miljö r.f.	9
1.8	Väylävirasto	11
1.9	Mielipide 1	12

Kristiinankaupunki
Aloitusvaihe, OAS, Palaute ja vastineet

1 Lausunnot

1.1 Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lausunto	Vastine
Asemakaavahankkeesta on pidetty 12.9.2024 vi- ranomaisneuvottelu, jossa käsiteltiin hankkeen ti- lannetta ja liittymistä Karhusaaren muihin maan- käyttöhankkeisiin. Tilaisuuden työmuistio on toimi- tettu osallisille 14.10.2024.	Merkitään tiedoksi.
Osallistumis- ja arviointi suunnitelmassa on esitetty kaavahanketta varten laadittavina selvityksinä muun muassa Synteettisen metaanin valmistus Kristiinankaupungin Karhusaarella, ympäristövai- kutusten arviointiselostus (Koppö Energia Oy 2024). Huomioitava on, että arviointiselostus on ol- lut puutteellinen ja sitä on edellytetty täydennettä- vän. Täydennettyä arviointiselostusta ei ole vielä toimitettu yhteysviranomaiselle. Hankkeessa on tarkoitus hyödyntää myös muita aikaisempien kaa- vahankkeiden mukaisia selvityksiä. Kyseisten selvi- tysten osalta tulee arvioida niiden ajanmukaisuus suhteessa kaavahankkeeseen.	Kaavan laatiminen perustuu kat- taviin lähtötietoihin ja selvityksiä sekä vaikutusten arviointeja (MRL/alueidenkäyttölaki) täyden- netään valmistelun edetessä.
Kaavan tulee perustua ajantasaisiin ja riittävän kat- taviin luontoselvityksiin. Luontoselvitykset tulee laa- tia SYKEN julkaisun: Luontoselvitykset ja luontovai- kutusten arviointi -ohjeen mukaisesti. Kaava-alu- een keskiöön sijoittuu ennakkotietojen mukaan suuren petolinnun pesäpuu, joka on luonnonsuoje- lulain perusteella suojeltu.	Alueelle laaditaan asemakaava- kohtainen luontoselvitys, jonka tu- loksia hyödynnetään jo osittain luonnosvaiheessa ja selvitys val- mistuu maastokaudella 2025.
Alue liittyy Karhusaaren yhdyskäytävän osalta poh- joisen alueen vireillä olevaan osayleiskaava-aluee- seen. Karhusalmen asemakaavan tavoitteena on edistää uusiutuvien energiantuotanto- ja varastoin- timuotojen ja niitä tukevan teollisen toiminnan sijoit- tumista suunnittelualueelle. Kaavan valmistelun yh- teydessä tulisi myös varautua talousalueen	Kaavan valmistelussa huomioi- daan liikenteen, sähkönsiirron sekä muun en energiahuollon tar- peet.

merituulivoimalaa koskevan sähkölinjan sijoittumiseen ja arvioida sen vaikutuksia maankäytölle. Muita hankkeen yhteydessä selvitettäviä asioita ovat mm mahdolliset vaikutukset lähialueen lomarakennuksille ja virkistyskäyttöön. Kaavoituksen yhteydessä on myös laadittava hulevesisuunnitelma.	
Alueen liikenneympäristön osalta ELY-keskus toteaa, että suunnittelualueeseen sisältyy osa yhdystietä 6620 Karhusaarentie. Ko. maantie tulee merkitä kaavaan MRL:n 83 § mukaisesti katualueena. Asemakaavassa katuna osoitettu maantie muuttuu kaduksi vasta kunnan tekemällä kadunpitypäätöksellä. Kadunpitypäätökset tulee tehdä tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina.	Uudet katualueet ja kadunpitypäätökset huomioidaan kaavan valmistelussa.

1.2 Pohjanmaan liitto

Lausunto	Vastine
Kaava-alueen osalta Karhusaaren osayleiskaava, jonka hyväksyi kaupunginvaltuusto 20.12.2010. Suunnittelualueella on pääasiassa osoitettu teollisuus- ja varastoalueeksi (T-1) ja teollisuusalueeksi, jossa ympäristö asettaa erityisiä vaatimuksia toiminnan luonteelle (TY). Suunnittelualue koskettaa myös satama-alue (LS), energiahuollon aluetta (EN) ja suojaviheraluetta (EV). Osallistumis- ja arviointiohjelmasta ei käy ilmi, että asemakaava laaditaan osayleiskaavan mukaisesti. Pohjanmaan liitto toteaa, että jos asemakaava ei ole sen mukainen, maakuntakaava ja valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ohjaavat alueen suunnittelua.	Kaavan valmistelussa huomioidaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja yleiskaavan sisältövaatimukset, siltä osin, kun alueella ei ole voimassa yleiskaavaa tai kaavaratkaisu ei perustu voimassa olevaan yleiskaavaan.
Kaava-alue on Pohjanmaan maakuntakaavan 2040 alueella, joka tuli voimaan 11.9.2020. Parhaimmillaan valmistellaan Pohjanmaan maakuntakaavaa 2050, jossa energiahuolto ja kiviaineshuolto ovat teemoja, joita ensisijaisesti päivitetään. Tavoitteena on, että maakuntaliitto hyväksyy maakuntakaavan vuoden 2024 loppuun mennessä. Suunnittelualue koskevat merkinnät on kuvattu hyvin osallistumis- ja arviointiohjelmassa. Ottaen huomioon sen,	Asemakaavaa valmisteltaessa seurataan maakuntakaavatilannetta ja päivitetään aineistoa sen osalta.

että asemakaavan valmistelu on käynnissä saman- aikaisesti Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 val- mistelun kanssa, on tärkeää huomioida mahdolliset muutokset maakuntakaavan kaavamerkinnoissa ja kaavoitusmääräyksissä, jotka vaikuttavat kaava- alueeseen.	
--	--

1.3 Fingrid

Lausunto	Vastine
Alueella on runsaasti Fingridin nykyisiä ja kehittyviä toimintoja. Niihin kuuluvat Fingridin Kristinestadin sähköasema ja useat voimajohdot sekä Karhusaa- ren varavoimalaitos.	Merkittään tiedoksi.
Kaikkiin kolmeen kaavaan liittyy yhteensovittami- sen tarvetta Fingridin toimintoihin. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmissa oli varsin vähän tietoa ase- makaavojen ja osayleiskaavan tavoitteista sekä si- sällöstä. Ilman lisätietoa kaavoihin ei voida ottaa tarkemmin kantaa, joten tämä lausunto on yleispiir- teinen. Fingrid ja kaupunki käyvät kuitenkin läpi kaavoja erillisessä työneuvottelussa 18.11.2024. Lisäksi Fingrid on antanut näihin hankkeisiin liitty- vät risteämälausunnot:	Kaavan tavoitteita on avattu laa- jemmin kaavaselostuksessa. Kaavan laatimisessa huomioi- daan alueen kaavojen yhteenso- vitus.
- Vedyntuotantolaitoksen sijoittaminen Fingridin voimajohtojen ja Kristiinan varavoimalaitoksen läheisyyteen. - Koppö Energia Oy:n kahden virtapiirin 110 kV ilmajohton rakentaminen Fingridin voimajohto- jen rinnalle Kristiinankaupungissa	
Kristinestadin sähköasema on sähköjärjestelmän kannalta keskeinen solmupiste, jonka omaisuus- arvo on suuri ja siihen on panostettu monilla inves- toinneilla. Alueensuunnittelussa tulee turvata edel- lytykset valtakunnallisesti merkittävien voimajohto- jen sekä sähköaseman käyttöön ja kehittämiseen. Rakentaminen voimajohtojen ja sähköaseman	Kaava-alueen käyttötarkoitus tar- kentuu kaavaprosessin aikana. Fingrid on osallinen kaavahank- keessa ja siltä pyydetään lausun- not valmisteluvaiheittain.

läheisyyteen vaatii yhteensovitusta ja vaiheittain tarkentuvia ratkaisuja. Tärkeää on riittävä vuoropuhelu ja yhteistyö hanke-toimijoiden, kaupungin ja Fingridin kesken. Karhu-saaren sataman yhdyskäytävän asemakaavan ra-jaus kattaa sähköaseman alueen.	
Fingrid vastaa Kristiinankaupungin kaupungin ta-voitteisiin kehittämällä alueensähköverkkoa siten, että mahdollistetaan suuria teollisia hankkeita. Ta-voitteena on löytää yhteiset ratkaisut, jotka mahdol-listavat hankkeiden sujuvan toteutuksen. Myös kaavoituksella pitää varmistaa ratkaisujen toteutus-kelpoisuus. Tässä vaiheessa on kriittisen tärkeää, että uuden toiminnan suunnittelu lähellä sähköase-maa ja voimajohtoja tehdään ennakoiden.	Sähköverkon ja sähköasemien erityisvaatimukset huomioidaan kaavan laatimisessa.
Erityisesti yhdyskäytävän asemakaavassa on pal-jon selvitettävää ja teknisen suunnitteluntarvetta, erityisesti kun kyseessä on asemakaavatarkkuus. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan yh-dyskäytävään tulevat sijoittumaan mahdolliset raide tai kuljetin sekä jäähdytysvesiputki ja mahdollisesti kaasuputki sekä muuta infrastruktuuria. Voimajohtojen muutokset ovat käynnissä ja niihin liittyvää asiaa on käsitelty edellä mainitussa ris-teämäläusunnossa AC-2502-8-44. Kaiken infra-struktuurin kuten mahdollisten vetyputkien suunnit-telussa tulee huomioida riittävät etäisyydet voima-johtoon.	Riittävät etäisyydet ja aluevarauk-set huomioidaan kaavaa valmis-teltaessa.
Vaikka esitämme pyynnöstä tekniset minimivaati-mukset, rakentamisen sijoituksen suunnittelussa kuitenkin tulee turvata edellytykset sähköaseman sekä voimajohtojenkäyttöön ja kehittämiseen. Se tarkoittaa sitä, että esimerkiksi keskeisen sähkö-aseman ympäristöä ei ole järkevää suunnitella liian tiiviiksi ympäröimällä sähköasemaa uusilla raken-teilla ja rakentamisella. On mahdollista, että sähkö-asemalle tulee myös muita johtotarpeita ja energi-antuotantohankkeiden liityntöjä. Sähköaseman lä-hialueen kaavassa on hyvä jättää liikkumavaraa ja joustoa kehittyville voimajohdoille, sillä	Kaavan laatimisessa huomioi-daan ja turvataan edellytykset sähköaseman sekä voimajohto-jenkäyttöön ja kehittämiseen.

johtojärjestelyjen tarkempaa sijoittelua ei voida suunnitella yksityiskohtaisesti etukäteen.	
Toivomme, että otatte huomioon alla mainitut ohjeet ja periaatteet kaavoituksessa ja niiden teknisten ratkaisujen suunnittelussa: Sähköasema-alueella tai voimajohtoalueella tai niiden läheisyydessä tapahtuvatoiminta ei saa olla ristiriidassa ympäristön sähköturvallisuuden kanssa eikä se saa aiheuttaa vaaraa voimajohdon käytölle ja kunnossa pysymiselle. Sähköaseman ja voimajohtojen läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset vaarajännitteet. Fingrid määrittelee etäisyys- ja suojausvaatimukset tapauskohtaisesti vaarajännitearvioiden perusteella. Varsinkin, jos rakentamista osoitetaan alle 100 metrin etäisyydelle sähköaseman aidoista, suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä Fingridin kanssa hyvissä ajoin. Sähköasema-alueella tai voimajohtoalueella tai niiden läheisyydessä tapahtuvatoiminta ei saa olla ristiriidassa sähköturvallisuuden kanssa eikä toiminta voi aiheuttaa vaaraa voimajohdon tai sähköaseman käytölle ja kunnossa pysymiselle. Voimajohtoalueelle ei voida sijoittaa rakennuksia tai rakennelmia ilman erityistä lupaa. Em. rakenteet tai laitteet eivät pääsääntöisesti saa olla yli kaksi metriä korkeita. Rakennusrajoitusalue koskee maanpäällisiä ja maanalaisia rakennuksia. Voimajohtoalue ei sovellu varastointiin eikä las- taukseen. Johtoalueen maapohja ja puusto ovat maanomistajien omaisuutta. Johdon omistajalla on oikeus pitää voimajohtonsa kyseisellä alueella ja oikeus ylläpitää ja huoltaa sitä. Vaarallisia kemikaaleja valmistava tai varastoiva laitos (T/kem): Laitoksensijoituksessa tulee ottaa	Ohjeet huomioidaan kaavaa valmisteltaessa. Voimajohtoalue on osoitettu EV-alueeksi ja johdoille on osoitettu suoja-alue.

huomioon mahdollisten onnettomuuksien vaikutukset (lämpösäteily-, räjähdys-, heite- ja painevaikutukset) lähistössä oleviin voimajohtoihin ja sähköasemaan. Tuotantolaitoksessa mahdollisesti tapahtuvan onnettomuudenseurauksena ei saa aiheutua energianhuoltojärjestelmien toiminnan huomattava häiriintyminen. Olennaisia ovat kemikaaliturvallisuusasetuksen ja TUKES:n oppaan (Tuotantolaitoksen sijoittaminen) kohdat, jotka käsittelevät kemikaalilaitoksensijoittamisen edellytyksiä suhteessa energiahuollon kohteisiin. Arviointi on ensiarvoisen tärkeää jo kaavoitusvaiheessa, sillä vaikka TUKES myöhemmin laitosta luvittaessaan ottaa huomioon onnettomuusriskit, laitoksen rakentamisen edetessä vaikuttaminen onnettomuuksien seurauksiin on rajallista. Voimajohtojen rajoituksia maankäytölle käsitellään Fingridin julkaisemassa oppaassa Ohje voimajohtojen huomioon ottamiseen yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maankäytön suunnittelussa, joka on ladattavissa https://www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/voimajohtoaluiden-hyodyntaminen/ohjeita-kaavoittajalle/.	
Tässä kaavalausunnossa ei oteta kantaa taustalla oleviin teknisiin ratkaisuihin ja voimajohtojen yhteensovittamisen tarpeisiin. Sähköaseman tai voimajohtojen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.	Tarvittavat lausunnot ja luvat huomioidaan tarkempia teknisiä toteutuksia suunniteltaessa.
Fingridin voimajohtot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja.	Merkittään tiedoksi.

1.4 Tukes

Lausunto	Vastine
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tutustunut yllä mainittuun lausuntopyyntöönne. Tukes antaa lausuntonsa kemikaaliturvallisuus-lainsäädännön näkökulmasta (390/2005).	Merkittään tiedoksi.

Tukesin näkemyksen mukaan kaavamuutokselle ei ole estettä käytössä olevien selvitysten perusteella.	Merkitään tiedoksi.
Tukes suosittelee tontille, jolle suunnitellaan sijoitettavaksi laajamittainen kemikaalilaitos, kaavamerkinnäksi T/kem tai kaavamääräyksissä mainintaa kaavan soveltuvuudesta kemikaalilaitokselle. Tukes arvioi lupakäsittelyssään laitoksen sijoittamisen edellytykset huomioiden mahdollisten onnettomuuksien seuraukset ja ulottumisen laitosalueen ulkopuolelle.	Kaavan soveltuvuus kemikaalilaitokselle huomioidaan suunnittelussa.
Tukes muistuttaa valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista (VATpääätös14.12.2017_FI.pdf (ymparisto.fi)), joissa on myös onnettomuusvaarallista toimintoja/laitoksia koskevia alueidenkäyttötavoitteita.	Merkitään tiedoksi.
Onnettomuusvaarallisten kohteiden sijoittamista koskevat tavoitteet ovat: Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin. Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliratapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista	Merkitään tiedoksi. Tavoitteet huomioidaan kaava-suunnittelussa.

1.5 Pohjanmaan pelastuslaitos

Lausunto	Vastine
1. Osallistumis- ja arviointiohjelmassa todetaan, että Kristiinankaupunki on saanut ympäristöministeriöltä suunnitteluavustuksen, joka tukee Vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamista. On epäselvää, millaista toimintaa alueelle on suunniteltu ja kuinka laajaa se voi olla kemikaalien käsittely muuttuu. Tuotantoprosesseihin liittyvät onnettomuusriskit, vaaralliset kemikaalit, liikennemäärät, vaarallisten kemikaalien kuljetukset ja rakennuksen	Kaava-alueen käyttötarkoitus on tarkentunut ja tarkentuu edelleen suunnittelun edetessä, siten että vaikutukset voidaan arvioida MRL:n mukaan.

onnettomuusriskit tulee tunnistaa ja estää. Onnettomuusriskit ja kemikaalien määrä alueella on selvittävää ja huomioitava suunnitteluprosessissa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.	
2. Sammutettaessa tulipaloa vedellä tai muilla sammutusaineilla muodostuva sammutusvesi voi sisältää erilaisia ja erityyppisiä epäpuhtauksia ja kemikaaleja korkeina pitoisuuksina. Saastunutta sammutusvettä on käsiteltävä kokonaisuutena, suunnitellen siten, että se ei virtaa esteettömästi luontoon tai hallitsemattomasti kunnan hulevesijärjestelmään. Velvollisuus suunnitella saastuneen sammutusveden hallintaa tulisi käsitellä yleisenä suunnitelmääräyksenä.	Merkitään tiedoksi. Kaavamääräyksiin on sisällytetty yleismääräykset hulevesien hallinnasta. Kaavamääräyksiin on sisällytetty paloturvallisuuteen liittyviä määräyksiä.
3. Koska käsite "rakentaminen, joka tukee vihreää siirtymää" on epäselvä käsite, katsoo pelastusviranomaisen, että mahdollisimman varhaisessa suunnitteluvaiheessa huomioidaan riskit suuronnettomuuksiin ja niihin liittyvät kerrannaisvaikutukset vaarallisia kemikaaleja käsittelevien ja varastoivien tuotantolaitosten osalta. Mahdolliset tuotantolaitosten välisiin kerrannaisvaikutuksiin liittyvät riskit ja suuronnettomuusriskit on tutkittava ja estettävä suunnitelman ja siihen liittyvän ympäröivän alueen sisällä.	Suuronnettomuusriskit ja kerrannaisvaikutukset arvioidaan osana vaikutusten arviointia ja huomioidaan kaavaratkaisussa, kun kaavan sisältö tarkentuu. Kaavamääräyksiin on sisällytetty palon leviämistä ehkäiseviä määräyksiä.

1.6 Pohjanmaan museo

Lausunto	Vastine
Museolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.	Merkitään tiedoksi.

1.7 Sydbottens Natur och Miljö r.f.

Lausunto	Vastine

Sydbottens Natur och Miljö r.f.(”Snom”) esittää seuraavia näkemyksiä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta:	
Snom toteaa, että nykyisen osayleiskaavan itäpuolella olevat alueet, joita ei ole aiemmin asemakaavoitettu, asemakaavoitetaan tässä vaiheessa ja että näitä teollisuusalueita on laajennettu itään päin koillisessa ja etelässä poikkeamalla voimassa olevan osayleiskaavan määräyksistä ja nimikkeistä. Toivottavasti kyse on ympäristöä häiritsemättömistä teollisuusalueista, koska ne ovat paljon lähempänä asutusta kuin aiemmin on suunniteltu;	Asutuksen ja muiden toimintojen läheisyys huomioidaan kaavaratkaisussa.
Huomautamme, että villieläinten yhdyskäytävä kapeenee vaarallisen kapeaksi koillisessa ja virkistysalueen VL koko pienenee vastaavasti koillisessa ja etelässä. Toisaalta meneillään olevassa Karhusaaren lohkojen 1404 ja 1405 asemakaavan muutoksessa ja laajennuksessa EN-1-aluetta (tuleva T/kem?) on sen sijaan pienennetty kaakossa OAS-vaiheen mukaisesta, joka ajoittui maaliskuuhun 2023;	Viheryhteyksien tarve ja toteutus arvioidaan kaavan valmistelussa.
Biologisesti monimuotoiset alueet olisi mahdollisuuksien mukaan jätettävä suunniteltujen teollisuusalueiden ulkopuolelle. Biologisesti monipuoliset alueet on huomioitava riittävän leveällä suojakaistalla teollisuusalueita vastaan;	Luonnon monimuotoisuus huomioidaan kaavaan valmistelussa, mm. laatimalla alueelle asemakaavakohtainen luontoselvitys.
On otettava huomioon, että eliöillä on liikkumiskäytäviä eri lisääntymispaikkojensa, levähdyspaikkojen, ravinnonhakupaikkojensa ja eri esiintymispaikkojen välillä, jotta ne eivät eristyisi toisistaan tai täysin geneettisesti eristyksissä;	Yhteystarpeet arvioidaan ja huomioidaan kaavassa luontoselvitysten johtopäätösten perustella.
Virkistys-, lähivirkistys-, puistometsät ja -alueet jne. viheralueiden ei pidä antaa pienentyä pinta-alaltaan;	Kaavassa turvataan riittävät viheralueet osayleiskaavan, selvitysten ja kaavan vaikutustenarvioinnin pohjalta.
On tärkeää, että sekä vakituiseen että vapaa-ajan asuntoon jätetään riittävä etäisyys ja ettei asukkailla aiheudu kohtuutonta meluhaittaa.	Etäisyys asutukseen ja loma-asutukseen huomioidaan kaavaa laadittaessa.

Lakisääteiset melutasot ja raja-arvot tulee alittaa alueilla, joilla asukkaat viettävät vapaa-aikaa sekä ulkona ja sisällä omalla pihalla tai asuin- ja loma-asunnoissa;	Kaavassa huomioidaan lakisääteinen terveyden suojelu, kuten melun äänitasot.
Kuvan 5 osalta katsomme, että kuvassa tulee havainnollistaa koko kaavakooste, mukaan lukien eteläosa Björkskärrinniemen ja Skatantien kaavakuvalla	Kaavaselostukseen on lisätty karttakooste asemakaavoista alueella ja lähiympäristössä.
Luku 8, Snom;in nimi korjataan Sydbottens Natur och Miljö r.f.;	Yhdistyksen nimen kirjoitusasu on korjattu.
Luku 11. On syytä järjestää uusi viranomaisten välinen neuvottelu kaavoituksen alkuvaiheessa, koska tulee kuluneeksi 16 vuotta edellisestä (19.8.2008).	Kaavahankkeen aloitusvaiheessa on järjestetty aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu, ELY-keskuksen lausunnon (1.1) mukaisesti.

1.8 Väylävirasto

Lausunto	Vastine
Suunnittelualueelle on vuoden 2024 aikana nähtävillä olleessa Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 ehdotuksessa osoitettu raideliikenteen yhteystarvemerkinä. Väyläviraston toteaa, että maakuntakaavassa esitetty varaus kannattaa mahdollisuuksien mukaan huomioida tarkemman tason kaavoituksessa siten, ettei maakuntakaavassa esitetyille yhteystarpeelle muodostu esteitä. Väylävirastolla ei ole käynnissä selvityksiä tai suunnitelmia kyseiseen maakuntakaavan yhteystarpeeseen liittyen. Maakuntakaavasta vastaava maakuntaliitto ottaa tarkemmin kantaa kyseiseen merkinä ja sen huomioimiseen tarkemman tason kaavoituksessa.	Merkitään tiedoksi. Raideliikenteen yhteystarvemerkinä huomioidaan kaavasuunnittelussa. Luonnosvaiheessa se sijoittuu EV-alueelle aluevarauksena. Maakuntaliitto on osallinen ja lausuva viranomainen kaavahankkeessa ja osallistuu viranomaisneuvotteluihin.
Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.	Merkitään tiedoksi. ELY-keskus on osallinen ja lausuva viranomainen kaavahankkeessa ja osallistuu viranomaisneuvotteluihin.

1.9 Mieli pide 1

Lausunto	Vastine
Kaavakuvauksessa todetaan, että sataman pohjoispuolella on vain "noin kymmenen loma-asuntoa", kun todellisuudessa Björnö uddilla ja Källvikenillä on 21 loma-asuntoa.	Kyseisessä tekstissä viitataan kaava-alueen sisällä sijaitseviin loma-asuntoihin.
Björnön niemen osayleiskaavakarttaan on merkitty kaksi uutta aluetta, jotka on merkitty "T" ja jotka liittyvät aiempiin "T-1" alueisiin, joista toinen koskettaa Källvikenin sisäosaa ja olemassa olevaa asutusta. Lisäksi alueen nimen antanut lähde jäisi teollisuusalueen sisälle. Näiden kahden alueen ei tulisi kuulua teollisuusalueeseen, vaan ne tulisi varata luontoalueiksi tai suojelualueiksi, jotta ne muodostaisivat luonnollisen esteen teollisuusalueen ja Källvikenin/Björnösundin välille.	Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Myös maakuntakaavassa alue on osoitettu teollisuustoiminnalle.
Källviken och Björnösund som helhet med fritidsbebyggelse bör ingå i planeringen.	Kaava koskee teollisuusrakentamista. Vapaa-ajan asuntoja ei ole sisällytetty kaavaan, mutta ne otetaan huomioon suunnittelussa.
Det är viktigt att man grundligt tar hänsyn till Källarviken och Björnösund som är ett av traktens finaste naturområden.	Kaavaa koskeva luontoselvitys ja luontovaikutustenarviointi laaditaan ehdotusvaiheessa.